

GRØNT TIP

Blodprøver i almen praksis

Hvor mange gange om dagen tages der blodprøver i din praksis? Blodprøver er en af de hyppigst ordinerede parakliniske undersøgelser. Antallet af blodprøver synes at stige mere, end hvad aldrig og øget prævalens af kroniske sygdomme forklarer alene.

Ved kortlægning af vugge-til-grav-analyser af blodprøver estimeres klimaaftrykket til at ligge på ca. 100 g CO₂e pr. blodprøve. Det svarer til at køre 0,7 km i en benzinbil.

Klimaaftrykket stammer især fra

de engangsprodukter, der bruges ved blodprøvetagningen, og i mindre grad fra analyserne. Men jo flere blodprøver, man tager, jo større er klimaaftrykket fra både blodprøveglassene og analyseprocesserne.

Blodprøver bruges ved diagnostisk udredning, opfølgning af behandling, medicinjustering og årskontrol. Indikationen stilles af lægen. For at lette arbejdsgangen vælger vi ofte blodprøvepakker. Pakkerne kan dog betyde, at vi bestiller flere blodprøver end nødvendigt. Flere blodprøver medfører

flere mulige falsk for høje eller lave resultater. Det kan føre til gentagne blodprøver og flere hospitalsundersøgelser.

Om en patient overhovedet skal have taget blodprøver, der ofte kræver tid, fri fra arbejde, kørsel og tid i klinikkens program – det er lægens beslutning. ●

ET EKSEMPEL: ANBEFALEDE BLODPRØVER VED ÅRSKONTROL FOR HYPERTENSION I ALMEN PRAKSIS

Dansk Cardiologisk Selskabs vejledning om arteriel hypertension (2025) anbefaler krea, elektrolytter, lipider og hba1c (plus hæmoglobin og TSH ved initial udredning af hypertension).

DSAM's vejledning om iskæmisk hjertesygdom (2022) foreslår samme prøver ved årskontrol for hypertension, dog tilføjet hæmoglobin og evt. TSH. Det er en inspirationsliste. Det er op til den enkelte læge at beslutte, hvilke blodprøver man vil inkludere i sine kronikerpakker.

Foto: Colourbox

Har du forslag til 'grønne' emner fra din hverdag i klinikken?
Så skriv til redaktionen: solvejvidebaek@dsam.dk.

FIND MERE INSPIRATION

Find mere inspiration i Vælg Klogt-anbefalingen 'Blodprøver'.

